

Rusija bo baje pomagala Turčiji

diplomatskih krogih se govori, da so se izboljšali odnosi med Rusijo in Anglijo in da bo Rusija pomagala Turčiji celo z vojaštvom, če se bo slednja uprla Nemčiji.

RUSIJA JE PRIPRAVLJENA ZA BOLJŠE ODNOSAJE MED ANGLIJO IN U. S.

Ankara, Turčija, 3. marca. — Iz diplomatskih krogov se poroča, da se Rusija nagiblje k bolj prijateljskim odnosom z Anglijo in da bo morda celo poslala svojo armado na pomoč Turčiji, če bo slednja postavila v bran nemški invaziji. Turčija pričakuje, da bo nemška armada napadla Grčijo in Turčijo in zasedla Dardanele, ki so življenjskega pomena tako za Rusijo kot Turčijo.

Nemčija ne more napasti samo Grčije, ker bi bilo s tem levo krilo njene armade odprto proti Turčiji v času, ko se je ta v polnem sporazumu z Anglijo.

Turčija, ki ima pod orožjem 600.000 mož, je danes poklicala pod zastavo nadaljne tri letnike rezervistov. (Nemčija ima danes v Bolgariji samo 300.000 vojakov. Turške vojaške priprave se vršijo pod nasvetom angleških vojaških izvedencev. V Turčiji se pričakuje v kratkem večje število angleških vojakov iz Afrike.

V diplomatskih krogih se tudi govori, da bo v kratkem prišel v Ankaru sovjetski komisar za zunanje zadeve, Molotov. Dasi je Rusija izjavila, da za enkrat ne more usloviti nemškega pohoda na Balkan, pa ne vidi rada, da je nemška armada zasedla Bolgarijo, ki je bila vedno pod ruskim varstvom.

Vzpričo tega je Rusija namignila, da si želi boljših odnosov z Anglijo in Zed. državami. Od Anglije bi zahtevala, da ji prizna rusko okupacijo Estonije, Latvije in Litvinske, vzhodne Poljske, severne Bukovine in Besarabije.

V zameno za to uradno priznanje bi stopila Rusija v ekonomsko zvezo z Anglijo ter sprejela pokroviteljstvo nad Turčijo, ki je zaveznica Anglije. Anglija že dolgo išče ekonomsko zvezo z Rusijo.

O tem so bili razgovori v Ankari, ko je prišel tje angleški poslanik iz Moskve, Cripps, ki je predložil angleškemu zunanemu ministru Edenu zahteve Rusije. Angleški poslanik je odpoval nazaj v Moskvo potem, ko je imel razgovor z ruskim poslanikom za Turčijo, Vinogradovom in turškim zunanjim ministrom Saracoglu.

Smrtna kosa
V Glenville bolnišnici je umrl Joseph Koncilia, stanujoč na 971 E. 237. St. Pogreb bo imel v oskrbi August F. Svetek. Poddobnostni jutri.

Zelo važna seja
Nocoj se vrši zelo važna seja podružnice št. 14 SZZ. Vse članice se prosijo, da se udeležijo.

PO OSEB ARETIRANIH, DA SE DOKAŽE NEIZVEDLJIVOST STARIH POSTAV

Wilmington, Delaware. — Dr. pravnik Morford je ukazal, da se pripravi aretacija vseh onih, ki kršijo takozvano "plavalno" državo, ki prepoveduje opravljanje vsake dela ob vodi. Aretiranih je bilo na pogonu 550 oseb, ki jim je kazni do vsote \$8.

Prizadeči so bili vozniki bujnih avtomobilov, lastniki restorantov, raznašalci čokolade, lastniki slaščičarn, lekarnarji, mlekarji in en unij-

Osišče pritiska na Jugoslavijo za pristop

TA BO RAZBIJAL PO NEMČIJI IN ITALIJI

To je eden izmed 26 bombnikov, ki so bili izdelani v Kaliforniji za Anglijo. Bombniki bodo poslani po zraku preko Atlantika. Vsak tehta 20 ton in lahko preleti razdaljo nad 3.000 milj, ne da bi se kje ustavil. Anglija jih bo rabila za bombardiranje po Nemčiji in Italiji.

Mussolini bo kmalu izgubil tudi Eritrejo in Etiopijo

Kaira, 3. marca. — Angleške čete, ki so prodrle skozi močno utrjeni prelaz od severa, se bližajo utrjenemu mestu italijanske Eritreje, Cherenu. S padcem tega mesta, bo padla Angležem v roke druga italijanska kolonija, Eritreja. Somali zemljo so Angleži vzeli že zadnji teden.

Italijani srdito branijo to mesto, toda Angleži se bližajo od dveh strani in Italijani se ne bodo mogli dolgo upirati. Druge angleške kolone pa že prodirajo proti Etiopiji in vojaški izvedenci trdijo, da se bo kmalu zrušilo tudi to Mussolinijevo kraljestvo, kakor se je ono v severni Afriki.

Nov grob

Včeraj zjutraj ob 3:45 je umrl v Mestni bolnišnici Anton Hočev, star 32 let, stanujoč na 7806 Donald Ave. Bolan je bil samo okrog tri tedne. Tukaj zapuščajo žalujoče starše, očeta Josepha in mater Mary roj. Zavodnik ter tri brate: Rudolfa, Franka in Edvarda. Bil je član dr. A. M. Slomšek št. 16 SDZ. Truplo bo ležalo do pogreba v pogrebem zavodu Grdina in Sinovi, 1053 E. 62. St. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob devetih v cerkvi sv. Vida. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalem naše iskreno sožalje.

Cleveland bo središče ogromne zaloge kavčuga

Akronske tovarne za izdelavo kavčugastih predmetov, avtomobilskih koles in drugih, bodo imele svojo glavno skladišče v Clevelandu. V ta namen so najele skladišče na 23. cesti in Lakeside Ave., kjer bodo spravili 400.000 ton sirovega kavčuga. Skladišče so najele za šest let za vsoto \$108.000.

Vlada je dala mestu 17 milijonov za parke

Federalna vlada je od leta 1937 dala Clevelandu že \$17.000.000 za izboljšanje mestnih parkov, igrišč in zabavišč. Čeprav je bil ta denar poslan največ iz namena, da se zaposli brezposelne, pa je imelo v prvi vrsti od tega dobiček le mesto, ki se je izdatno oplešalo.

IZ RAZNIH KRAJEV PO AMERIKI

Toronto, Ont. — Deset rojakov v Torontu in sosednji Oshawi si je pred kratkim kupilo lastne domove. — Nedolgo tega so Slovenci v Torontu med seboj nabrali vsoto \$57 in ta denar je bil izročil torontskemu županu za kanadski Rdeči križ. — Iz farmarske naselbine v Beamsvillu je v zadnjih dveh letih nastala velika slovenska vas. Čez 40 Slovencev ima tamkaj svoje lepe in skrbno obdelane sadne farme.

Strabane, Pa. — Te dni je umrl Anton Slanovič, star 58 let in doma od Mirne peči na Dolenskem. V Ameriki je bil okrog 40 let in tu zapuščajo ženo, štiri pastorki in brate. — Dalje je umrl Frank Seničar, star okrog 75 let in doma od nekod na zelenem štajerskem. Ob času svoje smrti ni bil član nobenega podpornega društva.

Kampanja Ameriške bratske zveze lepo napreduje

Kot poroča Mr. Anton Zbanič, gl. tajnik ABZ, zelo lepo napreduje kampanja, katero nazivljejo "kampanja novega imena." Do 21. februarja je bil uspeh kampanje sledeč:

Število dosedaj pristopnih članov: V mladinski oddelek 87, v oddelek odraslih 114, skupaj 201. Vsota dosedaj zapisane zavarovalnine: Mladinski oddelek \$37.900.00, oddelek odraslih \$63.750.00, skupaj \$101.650.00.

Število dosedaj prijavljenih kandidatov za delegate na 4. mladinsko konvencijo: Za redne delegate 12, za častne delegate 7, skupaj 19.

Število dosedaj kvalificiranih delegatov: Za redne delegate 4, za častne delegate 1.

Število sodelujočih društev 63.

Finci grade novo obrambeno linijo

Boston, Mass. — Potniki, ki so dospeli sem na nekem finskem tovornem parniku, vedo povedati, da grade Finci novo obrambeno linijo proti Rusiji. Pri tem jim pomagajo tudi Švedi. Ta linija bo zgrajena iz jekla in cementa, kar znana Mannerheim linija ni bila.

Gazolinske postaje v Akronu so radi stavke skoro brez gazolina

Akron, 3. marca. — Ker so na stavki vozniki trakov, ki vozijo zaloge gazolina na posamezne postaje po mestu, so skoro že vse gazolinske postaje zaprte. Postaje imajo razobešene napise, da nimajo gazolina. Danes je bilo opaziti na cestah mnogo manj avtov kot navadno. V kratkem se pričakuje, da bo zaprlo vseh 700 gazolinskih postaj.

Vozniki trakov, ki spadajo k A. F. of L., so zahtevali za 8 odstotkov izboljšano plačo. Operatorji so obljubili 2½ odstotka, potem so pa še to umaknili, ko se je začela stavka. Lastniki avtov hodijo v okolišna mesta po gazolin. Edino postaje, ki dobivajo gazolin po železnici, imajo še zalogo. Federalni posredovalec skuša poravnati spor.

Telefonska družba sodeluje z obrambenim programom

Randolph Eide, predsednik Ohio Bell Telephone Co., je v svojem letnem poročilu poročal, kako je družba uredila poslovanje v smeri narodnega obrambenega programa. Vsi uslužbeneci morajo imeti pri sebi karte s slikami, s katerimi se javijo pri vstopu v poslojpe. Vse uslužbenec se je preiskalo glede njih državljanstva. Družba je napravila mnogo novih zvez do vojaških središč in industrij. Poslovanje družbe je bilo mnogo boljše v letu 1940 kot v letu 1939 in najboljše od leta 1929. V letu 1940 je družba napredovala za 61.772 novih telefonov. Na 31. decembra je imela družba 827.157 telefonov. Promet je bil v letu 1940 za \$2.758.987 boljši kot leto prej. Davkov je pa plačala družba lanske leto več kot kdaj prej, namreč \$8.051.952.

Državljska šola

Državljska šola, ki se vrši v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. se bo vršila odlej vsak ponedeljek in petek večer in ne več od torkih. To je tudi zadnja sprememba učnih ur.

Važna seja

Nocoj ob 8:30 se vrši važna seja društva Najsv. Imena fare sv. Vida. Ker je seja zelo važna, so prošeni vsi člani, da se je gotovo udeležijo v prostorih nove šole.

Knez namestnik Pavel se je baje sestal z nemškim zunanjim ministrom. — Rusija svari Bolgarijo pred vojno. — Turčija položila mine pred Dardanele. — Bolgarski fašisti napadajo Jugoslavijo.

MEJA MED JUGOSLAVIJO IN BOLGARIJO JE BILA ZAPRTA

London, 3. marca. — Angleška časnikarska agentura Reuter poroča danes iz Belgrada, da je dobila iz zanesljivih virov informacije, da je knez namestnik Pavle sprejel nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa na svojem posestvu v bližini avstrijske meje. Kaj več o tem dozdej ni znana.

London, 3. marca. — Radio iz Moskve je nocoj izražal nezadovoljstvo, ker je Bolgarija dovolila vstop nemški armadi, ker da bo to raztegnilo vojno in zamotalo v njo tudi Bolgarijo. Dalje je radio naglašal, da Rusija nikakor ne more odobravati sedanjega bolgarske politike, ker bolgarsko časopisje še vedno nemoteno razširja lažnjiva poročila glede sovjetske politike.

Carigrad, 3. marca. — Turška mornarica je položila danes mine v morski ožini Dardanele in pustila samo ozek prehod prost min. Prej že je turška vlada zaprla prehod skozi Dardanele vsem ladjam, ki ne dobe posebnega dovoljenja od turških oblasti. Vse ladje, ki žele dobiti prehod skozi Dardanele, morajo šest ur prej obvestiti o tem turško vlado potom radia.

Sofija, 3. marca. — Danes so bolgarski fašisti korakali po ulicah glavnega mesta in prepevali pesem: "Doli z Jugoslavijo!" Demonstrante so napadli komunistični dijaki in vnel se je hud boj med fašisti in komunisti, komaj en blok daleč od kraljeve palače. Posledica je vmes policija in napravila več aretacij.

Belgrad, 3. marca. — Feldmaršal List, poveljnik nemške armade na Balkanu, je postavil svoj glavni stan v Sofiji. Turčija in Grčija z mrzlično naglico pripravljata obrambo na svojih mejah. Na turški meji je do sedem divizij bolgarskih vojakov. Turški generalni štab je imel sejo ves dan in iz Carigrada je oddalo dodatno vojaštvo proti bolgarski meji. Iz Romunije se ne prestando vali nemško vojaštvo v Bolgarijo. Bolgarski pristanišči Varna in Burgas sta popolnoma v nemških rokah. Nemške podmornice, ki so se skrivoma zbrale v romunskem pristanišču Constanta, so že v bolgarskih pristaniščih. Ta pristanišča so samo 120 milj od Carigrada.

Fašistično časopisje v Rimu piše danes, da se je v grškem pristanišču Solunu izkrcala večja angleška armada. Preko Jugoslavije je danes letelo več bombnikov. Radi višine se jih ni moglo spoznati, toda sodi se, da so bili angleški, ki so leteli proti Romuniji.

Uradno nepotrjeno poročilo trdi, da bo dospel v Ankaru, glavno mesto Turčije, visok nemški vladni zastopnik. Dalje se tudi zagotavlja, da bo v kratkem prišel tje sam nemški zunanji minister von Ribbentrop.

Prednje straže nemške armade so že dospelo do grške meje, v nekaterih krajih je samo 60 milj do grškega Soluna. Manjši oddelki nemške armade so zasedli bolgarska mesta Zlatograd, Melnik, Trigrad in Svilengrad, od-

Zadušnica
V sredo ob sedmih se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Terezijo Tekalc v spomin 1. obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue
Published daily except Sundays and Holidays

Cleveland, Ohio

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 52 Tue., Mar. 4, 1941

Iz dežja pod kap

Vsako leto na 2. marca praznujejo Bolgari oprostitev izpod turškega jarma, kar so dosegli leta 1878. Ta zgodovinski dan praznujejo Bolgari z narodnim praznikom, kot na primer v Ameriki dan 4. julija. Tudi v nedeljo 2. marca so se zbrali Bolgari v svojih cerkvah, da praznujejo ta narodni praznik. Ironija usode je pa vlila v kupo veselja grenko kapljico. V istem času namreč, ko je bolgarski narod praznoval svojo neodvisnost, osvobodjenje izpod turškega jarma, so ropotali po bolgarskih cestah truki in oklopni avtomobili, polni nemškega vojaštva. V istem času, ko so Bolgari praznovali osvobodjenje izpod enega jarma, jim je Hitler nadeval drug, še težji jarem.

V nedeljo so dospeli nemške čete v Bolgariji že do Plovdiva, ki je oddaljen komaj 50 milj od grške meje. Miljo za miljo, uro za uro so Bolgari bolj izgubljali svojo svobodo, ki so jo pred 63 leti tako drago kupili. Rešili so se izpod turškega jarma, da so zdaj padli še v bolj žulečega, v nacijski jarem.

Ko je v sobranju (parlamentu) bolgarski premier Filov naznanil poslancem, da je Bolgarija pristopila k ošišču, "pod pritiskom dogodkov," so mu poslanci ploskali celo polno minuto. Oglasili so se pač nekateri poslanci, morda kakih dvajset, ki so hoteli protestirati radi pristopa k ošišču, toda njih glasovi so se izgubili v splošnem ploskanju. Bolgari so ploskali ob trenutku, ko so podpisali svojo smrtno obsodbo, ko so se udinjali nacijem za hlapce, še več, za sužnje.

Nemci trdijo, da se je izvršila okupacija Bolgarije po nemški armadi s privolenjem bolgarske vlade z namenom, da prekrži angleške načrte zanesti vojno na Balkan in da si s tem Bolgari zavarujejo svoje koristi. To so razlogi, katerim ne verjame niti kak otrok in katerim ne verjamejo niti Bolgari. Tudi Nemci so par ur zatem spremenili te trditve. V nedeljo je prišlo namreč iz Berlina poročilo, da je nemška armada zasedla Bolgarijo zato, da bo kaznovala Grčijo za njene pogreške. Ti pogreški so, v očeh nacijev, ker se je Grčija pustila voditi od angleškega vpliva.

Da, to je pravi vzrok okupacije, ne pa, da bi naciji varovali bolgarske interese. Saj je vendar abotno trditi, da bi bila Bolgarija v nevarnosti, ko ni bila vendar od nobene strani ogrožena. S Turčijo je prav pred par dnevi sklenila vzajemno nenapadalno pogodbo in z Jugoslavijo je nameravala napraviti isto. Trditev, da so hoteli Angleži zanesti vojno na Balkan, je prazen izgovor. Če bi bili to res nameravali, bi bili že davno stori in ne bi čakali, da bi prešla nemška armada Donavo. Časa za to je bilo dovolj, ker se je Hitler pripravil dovolj dolgo na to. Anglija je imela dovolj časa, da bi bila poslala svojo armado na Balkan. Morda, bi bilo zanjo veliko boljše, če bi bila to storila, ker bi se morda Bolgarija potem ne bila priklonila k ošišču. Toda Anglija je bila vedno mnenja, da ne bo kršila nevtralnosti kake države. Isto je storila v Skandinaviji, isto v zapadnih evropskih državah, kamor je prišla Anglija z armado šele potem, ko je Hitler udaril v nevtralne države. S tem hoče Anglija pokazati svetu, da je Hitler tisti, ki se ne ozira na meje in ne na svobodo narodov, ki tepta človečanske pravice miroljubnih ljudi, po katerih hlasta na levo in desno. Tako postopanje Anglije, to se pravi, ker spoštuje nevtralnost držav, bo morda v njeno škodo, toda rekla bo pa le lahko, da ni teptala svobodnih narodov.

Hitlerjevi načrti so zdaj jasni. Udariti namerava preko Bolgarije na Grško, do Soluna, da bo strl Grčijo, pomagal njegovi tepeni zavezanci Italiji in obdržal zase ves balkanski polotok.

Angleži to vidijo in da si zavarujejo fronto v Egiptu, kar je koncem konca tudi cilj Hitlerja, so udarili nazaj. Poročila, ki so dospela večeraj iz Evrope, zatrjujejo, da so angleški bombniki bombardirali oljna polja pri mestu Ploesti v Rumuniji. Na te oljne vrelce je odvisna nemška armada oziroma nemške mehanizirane kolone in pa zračna sila. Ako so udarili angleški bombniki res v Rumunijo, je to znak angleške protiofenzive proti Hitlerju v južnovzhodni Evropi.

Vsak čas se pričakuje, da bo Anglija prelomila diplomatske odnose z Bolgarijo. Najnovejša poročila iz Londona vedo povedati, da se bo to zgodilo še danes, ko odide angleški poslanec iz Sofije. Za to bo pa dal ukaz general Wavell, poveljnik angleške afriške armade, ko bo preračunal, kako se bo to vjemalo z njegovimi načrti. Vse pa kaže, da se bo angleška armada sprijela z nemško v Grčiji, kamor bo poslal general Wavell svojo bojno silo iz Egipta.

Vse to je pa odvisno zdaj največ od zadržanja Turčije. Turško časopisje piše, da se Turčija pripravlja na vojno. Dejstvo, da je Turčija v soboto zaprla morsko ožino Dardanele, kaže, da je Turčija na strani Anglije. Osišče ne bo moglo iz Črnega morja v Sredozemsko.

Mnogo je odvisno zdaj tudi od Jugoslavije. Ako se bo Angliji posrečilo dobiti Jugoslavijo, Hitler ne bo ropotal po Balkanu, kot misli da bo. Grčija, Jugoslavija in Turčija, s pomočjo Anglije, bodo ali bi dale Hitlerju dovolj opravka. Jugoslavija in Turčija imata še čas, da premislita, na kar je Bolgarija očitno pozabila, namreč, če se udasta nacijem, je njihova svoboda za vedno izgubljena razen, če končno Anglija premaga Hitlerja in njegove zaveznike.

Mnenje časopisja o dr. Korošcu

Le Temps: Po zmagi zaveznikov leta 1918 je bil katoliški voditelj, ki je osnoval v Ljubljani, glavnem mestu Slovenije, narodno slovensko vlado, on pa je postal predsednik jugoslovanskega Narodnega veča v Zagrebu. Od takrat velja za glavnega pospeševalca jugoslovanske državne enote.

V novi, nezavisni državi, ki je združila Srbe, Hrvate in Slovence, je Anton Korošec splošno delal ob strani Pašiča in je postal član njegove vlade leta 1918. Naslednja leta je bil večkrat minister, leta 1928 pa ministrski predsednik. Med diktaturo kralja Aleksandra in v času, ko je veljala ustava iz leta 1931, je padel Anton Korošec v nemilost in je bil celo poslan na prisilno bivališče na dalmatinski otok Rab (ki so ga očitno zamenjali s Hvarom). Na politični pozornici se je zopet pojavil leta 1935 kot notranji minister v Stojadinovičevi vladi. Z Mehmedom Spahom, voditeljem bosanskih muslimanov, in Stojadinovičem, predstavnikom Srbov, je bil dr. Korošec soustanovitelj JRZ. . .

Njegova zveza z M. Stojadinovičem ni bila dolga. Ko je po decembrskih volitvah leta 1938 videl, da stremi predsednik (Stojadinovič) za režimom osebne diktature, je izrazil ministrski krizo, ki se je končala s Stojadinovičevim padcem in s prihodom Cvetkoviča na oblast. Spoznal je, da je končno prišla ura za sklenitev sporazuma s Hrvati in njihovim voditeljem Mačkom, ki je dobil pri volitvah leta 1938 skoraj večino vseh kmetijskih glasov. Dokler je zaval jarek med dvema glavnima narodoma kraljevine, je bilo brezuspešno misliti na utrditev Jugoslavije. Zato je dosledno s tem z vsemi silami delal za uresničenje sporazuma, ki je bil sklenjen 6. avgusta 1939 s Hrvati, sporazuma, ki je priznal hrvatsko avtonomijo in je imel za posledico, da je dr. Maček, voditelj hrvatske opozicije, postal podpredsednik v Cvetkovičevi vladi. Msgr. Korošec je bil predsednik senata in prosvetni minister.

Jugoslavija zgublja v njem najbolj reprezentativnega človeka. Slovenija pa zgublja v njem svojega voditelja. . . Jugoslovanski tisk, ki se poklanja pokojniku, pripominja, da dr. Korošcu ni bilo dovolj boriti se za trijumf jugoslovanskega ideala: on je bil tudi energičen prvak v borbi proti framacizmu in komunizmu, ki je zadržal leta zapeljalo del mladine in povzročilo nemire na univerzah. . .

"Hrvatska odbrana" (Djakovo) piše o dr. Korošcu, da je v svojem življenju kazal visoko socialno čustvovanje in da je bil poznan kot odlični zadržani delavec, nato pa nadaljuje: "Politična misel dr. Korošca je federativna ureditev države. Z osnovanjem banovine Hrvatske se je ta misel začela ostvarjati. Slovenci so v zadnjem času večkrat poudarjali, da žele tudi oni dobiti avtonomijo, podobno Hrvatski. Zaradi težkih mednarodnih razmer dr. Korošec ni mogel doživeti avtonomije."

Topel članek "In memoriam" je napisal dr. Korošcu tudi "Slovenski jug," glasilo istoimenskega društva belgrajskih akademikov. List pravi med drugim, da je dr. Korošec umrl v najtežjem razdobju mednarodnega življenja, čigar sence padajo tudi na našo zemljo in da pušča za seboj nedovršeno eno svojih velikih del: reorganizacijo naše celokupne prosvetne politike.

"Kočeviski Slovenec" se zopet spominja velikega pokojnika v članku, ki ga zaključuje s tole mislijo: "Vprašaj kogar koli, zakaj spoštuje dr. Korošca in odgovoril ti bo: Značaj je bil, neupogljiv je bil v borbi za ne-

načela. Spoštujemo spomin velikega Slovenca in narodnega boritelja, spoštujemo njegov značaj in posnemajmo ga, malokdo ima toliko prilike kot mi na Kočevskem."

"Slovenski obrtnik": "Ob smrti velikega pokojnika se tudi slovenski obrtniki s hvalečnostjo spominjamo njegovih neminljivih zaslug, ki si jih je pridobil pokojni dr. Korošec ne samo za ves slovenski narod, temveč tudi za malega in velikega obrtnika. Dr. Korošec je bil tisti, ki je dal obrtništvu pobudo, da se je začelo živahno udeleževati na kulturnem, gospodarskem in znanstvenem polju. . . Dr. Korošec je nudil obrtnikom največjo moralno in materialno podporo v stranki in pri oblasti. . . Slovenski obrtnik je spoznal moč čvrste organizacije. Z delavcem in kmetom je po Koroševih načelih in idejah ponovno začel snovati svoje organizacije; zaveda se, da mu more edino strunna organizacija pripomoči do veljave in ugleda, ki mu pripada. Zvest Koroševim načelom in po njegovem vzgledu so slovenski obrtniki dosegli svojo željo in zahtevno po samostojni Obrtni zbornici, ki jo je veliki pokojnik obljubil slovenskim obrtnikom. Ni mu bilo dano, da bi jo sam izročil; kmalu pa se bo izpolnila njegova želja."

Zelo lepo je pisala o dr. Korošcu šibeniška "Nova Tribuna." Naj navedemo le nekaj odstavkov: "Po Pašiču, Protiču in Ljubu Jovanoviču je bil dr. Korošec najmočnejši politični duh v naši državi in edini, ki je vedel, kaj hoče in je imel jasen in določen cilj, ki ga je zasledoval. V politiki se cilji ne dosegajo lahko in ne vedno samo po ravni poti. Zato se je posluževal raznih poti, znal je taktizirati, ali vedno je zasledoval en in isti cilj, koristiti svojemu slovenskemu narodu brez škode za koristi Jugoslavije. . . Bil si je na čistem, da je samo v Jugoslaviji zavarovana usoda slovenskega naroda in da ga izven njenih meja čaka samo propast. To je tisto, kar je dvigalo dr. Korošca in zaradi česar so vedno vodili račune o njem. Pri svojem delu za ostvareitev zahtev slovenskega naroda dr. Korošec nikdar ni iskal zaslonbe ali podpore v tujini. Zato tudi takrat ni bežal iz države, ko je bil interniran, čeprav bi mu bilo to mogoče in čeprav bi v tujini lahko našel mnogo več podpore kot mnogi drugi, ki so šli po tej poti."

Krivico delajo dr. Korošcu tisti, ki trdijo, da je on skušal izvesti čim več koristi za Slovence iz nesloge med Belgradom in Zagrebom. To je tisto, kar je bilo od dr. Korošca najdalj! Nikomur ni bilo morda bolj hudo kot njemu, da se vodi med Zagrebom in Belgradom taka torba, ki je samo škodila enim in drugim in vsej Jugoslaviji. Ni bil dr. Korošec kriv, če ni vedno sledil Hrvatom v njihovi politični borbi ali da je bil včasih proti njihovega stališča. Dr. Korošec je do bro razlikoval možno od nemožnega, koristno od škodljivega, moralno od nemoralnega. Proti tem načelom se nikdar ni pregrešil. . .

Kar moremo in moramo danes poudarjati, je, da nas je zapustil še eden onih starih, prekaljenih borcev. Mi nismo pokleni, niti da jih kritiziramo, niti da jih hvalimo, toda dejstvo je, da so oni s svojim umom in s svojimi kostmi podprli to, kar imamo najdražjega — Jugoslavijo. Da, ravno oni. . . Oni so ustvarili Jugoslavijo, oni so jo tudi vodili, ker se je izčrpan narod moral nasloniti na bistro glave svojih najboljših sinov. Ali je smelo, če trdimo, da se ni zmotil? Eden teh, morda najzaslužnejši, je bil časten Slovenec in veliki Jugoslovanski pokojni Anton Korošec!"

Hrvatski list "Vihar" v Slavonski Požegi je napisal med drugim dr. Korošcu: "Znano je

njegovo veliko čustvovanje socialne pravičnosti, ljubezni do siromakov, borbenosti proti komunizmu. Bil je zadržni pionir in je stal dvajset let na čelu Glavne zadržne zveze. Prijatelji in sovražniki mu morajo priznati, da je bil politik in državnik čistih rok. Ko je bila država v najtežjih situacijah, se je pojavljal on, da vodi državno politiko. Čeprav ga Hrvati niso ljubili, se lahko danes, ko bo povedala o njem svojo besedo objektivna zgodovina, reče, da je z njegovo smrtjo prenehal živeti v naši državi velik politik in diplomat."

Zgodba o martinčku

Na dvorišču dubrovniške rektorske palače stoji skromen spomenik, edini, ki ga je ta poslednja republika Jadranskega morja sploh kdaj postavila. Vodniki tujeve in domačini, ki jih vprašajo po imenu ovekovčenega človeka, povedo vsi eno in isto zgodbo. Nekateri jo okrasijo, kakor to zahteva njih poklic; drugim se začno ponosno bliskati oči, kakor se začno svetiti vsem prebivalcem tega mesta, ko začno govoriti o svoji zgodovini, o zgodovini Dubrovnika.

Če stojiš na zidovih in stolpih tega starega mesta, prav rad verjameš njegovi zgodovini.

Na obzorju migotajo in se lesketajo goli in samotni kraški vrhovi, ki slehernega vsiljivca s silovitim pritiskom svoje osamljenosti in okorelosti napadejo, a ob vznožju zaganja morje svoje sinje vode in bele grebene valov proti obzidju in spornam. Med temi silami se je porodilo ljudstvo in mesto, ki je taklo junaško kot njegovo ime.

To je zgodba o Mihaelu Pracatu, čigar spomenik krasi zdaj dvorišče rektorske palače v Dubrovniku.

Nekoč je bilo na otoku Lopudu, ki v jasnih dneh meniš, da moreš kamen vrči nanj, tako se ti blizu vidi, veliko mesto. Kjer so zdaj majhne ribiške kočice in gostišča in hoteli za tujece med oljkami, cipresami in igličastimi drevesi, ondaj so se nekoč velike palače dvigale s tal.

Potres, ki je pred dve sto leti ogražal vse Primorje, je te ponosne stavbe podrinil in je sesul njih zidovja, prav tako kot je nekoč Dubrovnik uničil oblast vseh sosedov, ki so se mu zoperstavili. Kar je bivalo na malih otokih v dubrovniškem zalivu, je pošiljalo svoje sinove na trgovske ladje, ki so križarile po vseh morjih tedanjega sveta, ki so prinášale zaklade iz Benetk in Genova, iz Turina in Carigrada. In marsikdo, ki je bil doma na Lopudu, je postal premožen in močen mož, tako da se je mogel na bogastvo meriti z mestnimi plemiči, ki so stolovali v rektorski palači in sklepali pogodbe z Madžari, s Turki in z Benečani. Marsikoga pa je usoda porinila spet nazaj z malo ribiško kočico, iz katere je bil izšel, če sta jug ali burja vrgla ladje na čeri, ali če so barbarski morskari roparji potopili ljudi in ladje na morskem dnu.

Ko je Mihael Pracat nekega jesenskega večera stal ob obzidju svojega vrta in je videl, kako se je na zahodu sonce, vse zlato in lesketajoče, potapljalo v morje, se mu je ta prirodni pojav zazdel ko kos njegovega življenja, ki je bilo prav tako pestro in blesteče se, ki je videlo mnogo zlata in draguljev, ki pa ga je zdaj vrglo nazaj v tišino in skromnost njegovega rojstnega otoka. Ali naj bi še enkrat poskusil svojo srečo? Ali niso bili udarci usode in nezgode njegovih poslednjih let jasna znamenja, da je začela njegova zvezda bledeti?

Majhen martinček je iskal topline poslavljajočega se dneva in se je trudil, da bi se priplazil skozi trnje in vejice vrtnice in grmičja na tople kamnitne plošče vrtnega obzidja. Spet in spet so njegove nožice spodrsnile, da je padal nazaj na že hladno in vlažno zemljo. Pa se ni dal prepoditi, poiskal si je novih potov dole, dokler ni dosegel svojega smotra in se zleknil na sonce.

Mihael Pracat si je zamišljal no gladil lase, katere je bil že marsikak morskari vihar razkuštrjal in prepihal. Potem je odšel

nazaj v svojo hišo. In začel je z majhnimi jetimi ladjami, dokler ni denarja za gradnjo svojih pošiljal je svoje ladje na v Italijo in Grčijo, nato pa zmeraj dalje. Postal je vsemočnejši Pracat, dasi na pol patricij, ker je bila va mati plebejka in zato ni nikoli sedel za mizo dubrovniških rektorjev. Tako je tel, da je na tisoče zlatnikov sojal in daroval mestu, da dal stavbe in okrasil samostan in cerkve.

Od kakega dubrovniškega miča ne bi mesto ničesar ga pričakovalo, zakaj to njegova dolžnost in nekaj po sebi umevnega. Če je storil človek, ki ni mogel izvoljen v mestni svet, ker plemiškega rodu, potem ni spomenik — ne nagrobnik temveč spomenik stare niške republike.

To je zgodba o Mihaelu Pracatu, velikem pomorskem človeku iz Dubrovnika, in o martinčku, ki ni izgubil življenja in se je povzpel kvkvi smoter takrat, ko je hotel Pracat zložiti jadra in spodaj.

IZ DOMOVINE

—Sava je napravila vsa riličeva trupla. Pretekli je skočil pri Stavbah v Savo 68 let stari Martin gar iz Gradca pri Litiji. je manjša skupina iskala vi pri Zagorju izgubljenega trupla Martina Vidergarja lo je dobro ohranjeno, ležalo v vodi že kakih Utopljenec je imel pri mo žepni nož in majhno nico z naslovom sina Joži živi v Nemčiji. Truplo prepeljano v mrtvašnico gorskem pokopališču, pa so obvestili pokojnikov ce o žalostni najdbi.

Če verjamate al' pa ne

Tale bi se bila morda časa medila v zapečku, njen oči oziroma roditelj je menda to vseeno) kov in naravnost svetov ne boš priobčil, boš dobil vem marjašat, že vedo pomeni. Tistim pa, ki naj bo odkrito povedano ta ultimata nekako tak, napovedan šturm na Gib In ustrašil sem se tega, nekako tako kot tisti, temni ulici ponoči in padel cikelj, ali pa če bi v sked del čez brano, ki ima njene navzgor.

In veste, kdo je tisti grozi s zamero za vse se? To je sicer človek iz kosti, kot smo drugi, veliko bolj važnega primer, moj. Če bi ne bilo to se pravi njegovega hodili boš po svetu. To drugi kot ljubljanski Ogrinov Drejce, naj šeto v hudo ne na tem onem svetu, ki me tako Takole se je zagnal vame

"Ko sem čital, kako ti ce iz Ljubljane opisal, vinarce kuhal, se je tudi glavi nekaj zganilo in mi je prišla dogodbica kelnarici, ki je gostu tak stregla. Saj ne vem, če je pri Figabirtu ali pri Bobenčku, če ne mar senbolfu. Saj je vseeno. Ko jo gost vpraša, kaj začela naštevati: "Imam imam rebra, imam sreč obisti, imam možgane, im dičke, imam vampe, lemo glavo, imam lepo senbolfu, imam svinec, imam . . ."

"Že že dobro, že," jo gost, "kaj me briga kaj prinesi mi kaj za pod zok"

OPERNE PREDSTAVE V CLEVELANDU

EXIO PINZA AND BIDU SAYAO—"MARRIAGE OF FIGARO"

Kakor vsako leto, tako bodo imeli Clevelandčani tudi letos priliko posetiti operne predstave, ki jih bo priredila Metropolitan operna družba iz New Yorka in sicer od 14. do 19. aprila v Public auditoriju. Ker je vsako leto velika udeležba, tako tudi letos pričakuje ta družba, da se bo ljudstvo odzvalo v polnem številu.

Vstopnice si lahko že sedaj preskrbite in sicer po pošti, samo pišite na "The Northern Ohio Opera Association, Union Bank of Commerce, Euclid at Ninth Street, Cleveland, Ohio." V pisno priloge ček in pa kuvertu z znakom in vašim naslovom. Vstopnice po \$1, \$2, \$3, \$4, \$5 in \$8. Lahko pa si nabavite sezonsko vstopnico, s katero boste lahko prisostvovali vsem

opernim predstavam naslednj teden. Te vstopnice pa so po \$8, \$14, \$21, \$28, \$35 in \$42.

Na programu so tudi tri opere, ki do sedaj še niso bile predvajane v Clevelandu in med odličnimi opernimi pevci bo tudi več novih opernih zvezd, ki še niso poznani clevelandski publiki. Otvorjena operna predstava bo v ponedeljek, 14. aprila z opero "Marriage of Figaro" v torek večer, 15. aprila bo "Tristan and Isolde" v sredo večer, 16. aprila bo "Daughter of the Regiment" v četrtek večer, 17. aprila bo "Die Walküre" v petek popoldne, 18. aprila bo "Cavalliera Rusticana" in "Pagliacci" večer pa "Barber of Seville" v soboto popoldne, 19. aprila bo "Faust" in večer pa "Rigoletto."

Po nemškem izvirniku K. Maya

Pripovednik

Bilo je vroče popoldne in v vagonu temu primerno zagatno. Naslednja postaja je bila Templecombe, domala uro vožnje daleč. Dve majhni deklici in majhen deček so si osvojili oddelek v vagonu. Teta, ki je tikala k otrokom, je zasedla sedež v kotu. V bolj oddaljenem kotu na nasprotni strani, je sedel samski gospod, s katerim se teta z otroki ni poznala. Otroci so z vne-
 mo zavzeli oddelek. Teta in otroci so se pogovarjali na kratko, toda neprenehljivo. Spominjali so na hišno muho, ki venomer opozarja nase in se ne da postrašiti. Kadar je teta kaj povedala, je začela večinoma z "Nikar," otroci pa so uporabljali za začetno besedo skoraj samo "Zakaj?" Samski gospod ni rekel nobene na glas.

"Nikar, Ciril, nikar!" je vzkliknila teta, ko je začel deček tolči po blazinah in je ob vsakem udarcu vstal iz njih oblak prahu.

"Rajši glej skozi okno," je pristavila.

Otrok je uporno stopil k oknu. Pogledal je ven in vprašal: "Zakaj ženejo tiste ovce proč s pašnika?"

"Bržkone jih zganjajo na drug pašnik, kjer je več trave," je dejala teta medlo.

"Pa saj je na tistem pašniku veliko trave," je ugovarjal deček. "Saj raste po njem samo trava. Teta, na tistemle pašniku je veliko trave!"

Teta je budalila naprej: "Morda je trava na drugem pašniku boljša."

Ciril je zdaj seveda zagnal: "Zakaj boljša?"

"Oh, poglej, kakšne krave!" se je izvila teta s takim glasom, ko da bi opozarjala na nekaj posebnega, čeprav so se takšne krave pasle malone po vseh paš-

nikih ob progi.

Ciril pa je še tiščal svojo: Zakaj je trava na drugem pašniku boljša?"

Gospodu v kotu se je mrki obraz zdaj še bolj pomračil. Neprijazen in brezčuten moški, je odločila teta sama pri sebi. Toda o travi na drugem pašniku si ni mogla izmisliti nič ustrežajočega.

Manjša deklica je poskrbelo za razvedrilo. Začela je pripovedovati pesem "Na poti v Mandalay." Znala je samo prvo vrstico, toda svoje omejeno znanje je izkoristila v polni meri. Zaspalo, vendar odločno in zelo slišno, je ponavljala vrstico naprej in naprej. Tujemu gospodu se je zdelo, kakor da bi bila z nekom stavila, da bo ponovila vrstico dvatisočkrat, ne da bi pretihnila. In kazalo je, da bo stav izgubil, kdor koli jo je tvegala.

"Pojdite sem k meni. Povedala vam bom povest," se je zganila teta, ko se je neznanec že dvakrat ozrl v njo in enkrat v zasilno zavoro.

Otroci so se malomarno pomaknili proti teti. Po videju niso čislali tetinih povesti kaj prida.

Teta je začela. Tiho in zaupho je pripovedovala nerazumljivo in kar žalostno dolgočasno povest, otroci pa so njo med njenim pogostim premolkovanjem spraševali glasno in trmasto. Teta je pripovedovala o deklici, ki je bila zmeraj pridna in se je zato vsem priljubila. Ljudje so imeli to deklico zaradi njenega zares vzornega vedenja tako radi, da so jo nazadnje rešili pred pobesnelim bikom.

"Ali bi je ne oteli, če bi ne bila, pridna?" je hotela vedeti večja deklica. Enako bi bil skoraj vprašal tudi tujec.

"Že," se je vdala teta mlaha. "Vendar ne verjamem, da bi ji tako zelo hiteli na pomoč, bi je ne imeli resnično na moč radi."

"Bolj badaste povesti sem slišala," je presodila deklica.

"Meni se je že začetek zlikanaj neumen, da nisem več poslušal," je pritegnil Manjša deklica ni pov kaj misli o povesti. Že dol je spet ponavljala svojo našo vrstico.

Iz kota se je na lepem oše samski gospod. "Zdi se ne znate pripovedovati pov je prijel teto.

Teta je zrasla. "Težko je povedovati povesti, ki bi roci razumeli in hkrati se je branila.

"Sodim, da se motite," zavrnil tujec.

"Pa jim vi kaj povejte, če je volja," mu je teta vrnila sedo.

"Dajte, povejte povest," prosila večja deklica.

Gospod je začel: "Svoj je živela deklica, ki ji je bila Berta. Bila je nenavadno dna."

Pri teh besedah ni bilo kom nič več za povest. Kdani je bilo, da bo strašno dobna vsem drugim.

"Berta je zmeraj uboga vselej povedala vse po re Obleke si ni nikoli zamazala je mlečno kašo, kakor bila slaščica. Učila se je no in vedla vljudno."

"Ali je bila zala?" mu gla v besedo večja deklica.

Tako brhka kakor vid bila, pač pa grozovito pri je pojasnil gospod.

Otroci so hipoma napeto sluhili. Povest jim je z ugajati, ker je bila beseda zovito" v zvezi z besedo dna." To je bila novost, vlekla in obetala nekaj resnega, česar ni bilo nikoli v te

povesti iz otroškega življenja.

Gospod je nadaljeval: "Berta je dobila tri svetinje za pridnost, ki jih je vsekdar nosila na obleki. Imela je svetinjo za uobgljivost, za točnost in za zgledno vedenje. Med potjo so se ji svetinje zadevale druga ob drugo in so cingljale. V tistem mestu, kjer je bila Berta doma, ni imel noben drug otrok kar tako odlikovanja. Zato je vsak lahko uganil, da mora biti Berta čudno pridna."

"Grozovito pridna," je navedel Ciril.

"O Bertini pridnosti se je toliko govorilo, da je še knez tiste dežele zvedel zanjo. Takoj je ukazal, naj puste vzorno deklico enkrat na teden na njegovo vrtunaj mesta. Vrt je bil silno lep in še noben otrok se ni smel sprehajati po njem. Torej je bilo to dovoljenje Berti v posebno čast."

"Ali je bilo na vrtu kaj ovac?" se je glasil vmes Ciril.

"Ne, nobenih," je odvrnil gospod.

Deček je na tak odgovor seveda vprašal: "Zakaj ni bilo ovac tam?"

Teta se je nevoščljivo nasmejala, prav za prav nakremžila.

Gospod pa je razložil: "Knezo-vi materi se je nekoč sanjalo, da ji bo sina pogubila ovca, ali pa ga bo ubilo, če bo padla nanj ura. Zato ni imel knez na vrtu nikoli nobene ovce in v palači nobene ure."

Zdaj je bila teta od začudenja skoraj zavpila.

Ciril je spraševal naprej: "Pa je kneza pogubila ovca ali ura?"

"Za zdaj knez še živi. Ali se bodo sanje izpolnile, pa ne morem povedati," je neskrbno odgovoril gospod. "Bodi to kakorkoli, na vrtu ni bilo nobenih ovac. Pač pa so se preganjali po njem neštevilni prašički."

"Kakšni prašički?"

"Črni z belimi glavami, beli in črno marogasti, čisto črni, sivi z belimi lisami in tudi povsem beli."

Gospod je premolknil, da so si otroci utegnili vtisniti v domišljijo zaklade z vrta. Nato je povzel:

"Berta je bila žalostna, ker ni bilo na vrtu nič cvetic. Tetam je solznih oči obljubila, da jih ne bo trgala in delala škode do brotljivemu knezu. Ker ni bilo na vrtu nobene cvetlice, da bi mogla obljubo uresničiti, se je sama sebi zazdelala smešna."

"Ker so jih požrli prašički," je neutegoma pojasnil gospod. "Vrtnarji so razložili knezu, da se bo moral odreči ali cveticam ali prašičem, ker ne more nobeden imeti obojega. Knez pa je pri prici sklenil, da bo imel rajši prašiče."

Otrokom je bilo knezovo ravnanje močno všeč. Toliko ljudi bi se odločil narobe!

"Na vrtu je bilo še marsikaj mikavnega. Bili so ribniki z zlatimi, modrimi in zelenimi ribami. Bila so drevesa s papigami, ki so vsak trenutek povedale kaj modrega. Bili so ptiči, ki so žgo-leli znane priljubljene napeve. Berta se je sprehajala gor in dol in bila srečna. Po glavi ji je šumelo: Če bi ne bila tako posebna pridna, bi nikoli ne videla toliko lepega. Ko je hodila sem in tja, so njene tri svetinje za pridnost venomer cingljale in jo spominjale, kako zelo pridna je bila. In ta čas se je priklatil na vrt orjaški volk, da bi si ujel za večerjo kakega prašička."

"Kakšne barve je bil volk?" so vprašali otroci, ki so se že močno zanimali za povest.

"Take kot ilovica. Volk je imel črn jezik, oči pa bledosive in neizrečeno divje. Na vrtu je najprej zagledal Berto. Zakaj Berta predpasnik je bil tako lep po bel in snažen, da ga je bilo vidi deti že od daleč. Berta se je silno prestrašila, ko je zapazil volka in videla, da se plazi proti njej. Že ji je bilo žal, da je bila na knezovem vrtu. Zbežala je i-

tekla, kar so ji dale moči, volk pa za njo Berti se je posrečilo priteči do mirtovih grmov in se skriti v najbolj goščavem. Volk se je pretikal med vejami in vohal. Črni jezik mu je visel iz gobca, bledosive oči pa so neznanosko srepele. Berta je bila vsa iz sebe in si mislila: Ko bi ne bila tako posebno pridna, bi bila zdajle v mestu na varnem. Na njeno srečo je mirta dišala le premočno, da bi mogel volk izvohati, kam se je skrila. In gošča je bila tam tudi taka, da bi jo lahko še dolgo iskal, preden bi jo ugledal. Zato se je volku kmalu zahotelo oditi in si ujeti prasička namesto Berte. Bil pa je že čisto blizu nje. Berta se je tedaj od strahu tako tresla, da se je svetinja za ubogljivost zamajala in zadela ob svetinji za zgedno vedenje in za točnost. Volk je bil že namenjen stran, ko je zaslišal cingljanje. Postal je in prisluhnul. V grmu tesno zraven so svetinje za pridnost znova zacingljale. Volku so bledosive oči kar zažarele od divjega veselja. Pognal se je v grm, izvlekel Berto na plano in jo požrl. Ostali so ne leni čevlji, kosi obleke in tri svetinje za pridnost.

“Ali je volk raztrgal tudi kakę prasička?”

“Ne Prasički so pobegnili.”

“Povest je imela slab začetek, končala pa se je lepo,” je menila majša deklica.

“Bila je najlepša, kar sem jih slišala do sedaj,” je odločno zadržila večja deklica.

“Od vseh povesti, ki so nam jih povedali, je bila lepa samo ta,” se je odrezal Ciril.

Toda teta je sodila drugače.

“Taka povest ni primerna za majhne otroke. Leta in leta smo jih vzgajali kar najbolj skrbno in vi ste vse na mah izpridili.”

“Pa sem vendarle z lepo pripravil otroke do tega, da so deset minut mirovali, kar se vam ni posrečilo,” je zavrnil tujec in pobiral svoje zavitke, ker je moral vsak čas izstopiti.

“Uboga ženska,” si je mislil, ko je odhajal s postaje. “Zdaj jo bodo ti otroci vsaj šest mesecev ob vsaki priliki nadlegovali za take povesti, ki ni primerna za majhne otroke.”

(Angleško: H. H. Munro.)

—o—

Inženirji na novih “streamliner” vlakih nosijo sedaj belo delovno obleko namesto običajnih višnjevih (plavih) vrhnjih hlač (overalls).

MALI OGLASI

Išče se kontraktor

Išče se stavbenika, ki bi zidal in financialno trgovsko posloplje v vrednosti okrog \$12,000. Lot je že pripravljen. Kdor bi reflektiral na to delo, naj stopi v dogovor s Matt Intiharjem, 21491 Nauman Ave. (54)

Stanovanje se odda

V najem se da stanovanje, obstoječe iz 4 sob. 16002 Saranac Rd. (Mar. 4, 6, 8)

Išče se mesarja

Za stalno delo se išče mesarja, ki je izvežban v sekanju mesa. Vprašajte na 23751 Lakeland Ave. Telefon KENmore 4588. (54)

Gostilna naprodaj

Prodaja se gostilna po jako nizki ceni. Se mora prodati. Nahaja se na jako prometnem kraju; vse moderno urejeno. Vprašajte na 1245 E. 55th St. (55)

Delo dobi

Išče se dekle ali žena, stara nad 21 let, ki bi pomagala v gostilni. Oglasite se na 7513 St. Clair Ave. (52)

Išče se stanovanje

Išče se stanovanje, obstoječe iz 3 sob in garaže, za novoročenca. Naj bo kje v Collingwoodu, najraje blizu Fisher Body tovarne. Kdor ima kaj primerneega, naj sporoči naslov v uradu tega lista. (52)

Išče se kontraktor

ce se stavbenika, ki bi zidal
financiral trgovsko poslopje
ednosti okrog \$12,000. Lot
e pripravljen. Kdor bi re-
tiral na to delo, naj stopi v
ovor z Matt Intiharjem,
1 Nauman Ave. (54)

Stanovanje se odda

V najem se da stanovanje,
obstoječe iz 4 sob. 16002 Sara-
nac Rd. (Mar. 4, 6, 8)

Išče se mesarja

Za stalno delo se išče mesar-
ja, ki je izvežban v sekanju me-
sa. Vprašajte na 23751 Lake-
land Ave. Telefon KEnmore
-4588. (54)

Gostilna naproda

Proda se gostilna po jako
nizki ceni. Se mora prodati.
Nahaja se na jako prometnem
kraju; vse moderno urejeno.
Vprašajte na 1245 E. 55th St.
(55)

Delo dobi

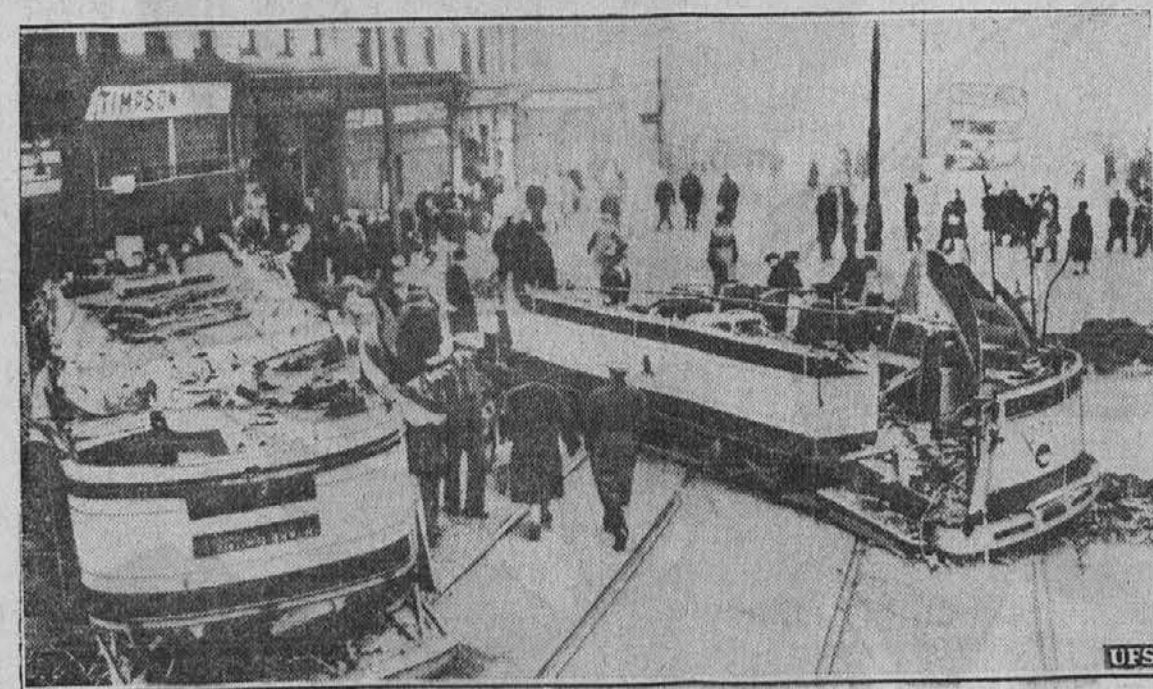
Išče se dekleta ali žena, stara nad 21 let, ki bi pomagala v gostilni. Oglasite se na 7513 St. Clair Ave. (52)

Išče se stanovanje

Išče se stanovanje, obstoječe iz 3 sob in garaže, za novorojenca. Naj bo kje v Collingwoodu, najraje blizu Fishers Body tovarne. Kdor ima kak primerne, naj sporoči naslov v uradu tega lista. (52)

Harry L. Hopkins (desni na sliki) v pogovoru z novim poslanikom za Anglijo John G. Winant-om, ki se je vrnil iz Anglije, **da poroča predsedniku Rooseveltu o tamkašnji prebčanju. Ni hotel povedati o vtisih, ki jih je dobil tam, samo toliko je rekel, da je prepričan, da je Hitlerju nemogoče premagati Anglijo in je tudi priporočal vso pomoč, ki jo moremo dati Angliji.**

V mestu Sheffield, Anglija je nemška bomba zadela voz poštne železnice in ga pri
trgala na dvoje, poleg tega pa je bomba napravila precej škode tudi na cestnem tlaku.
Če je bilo kaj človeških žrtev, poročilo ne pove.

VSE KARKOLI

sa potrebuje od zobozdravnika
bođisi izvlečenje zob, puljeni
zob in enako lahko dobite v va
še polno zadovoljstvo pri dr
Zupniku, ne da bi zgubili pr
tem dosti časa. Vse delo je na
rejeno, kadar vam čas dopušča
Uradni naslov
6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti, Knausovo po
slopie. (Mar. 4, 6

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti, Knausovo po
slopje. (Mar. 4, 6

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Najstarejšega brata — in Sigrid — je imel najrajši. Spominjal se je — iz tistih let, ko so doraščali: pogosto je sedel in opazoval najmlajšo sestro, pri tem pa jo je imel vedno rajši, tako da je moral storiti kaj takega, da ji to pokaže. Zato ji je nagajal in jo dražil, jo vlekel za kite in ščipal v lakti, kot bi ji svoje ljubezni ne mogel brez sramu pokazati na kak drug način. Njuno medsebojno nagajanje je bilo potrebno, da ji je mogel brez zadrege podariti vse tiste dobre reči, ki jih je spravljala zanj, in da jo je mogel jemati s seboj k svojim igram, kadar je delal mlinčke ob potoku ali rezal za sestro vrbove piščalke.

Kot vžgano znamenje mu je v duši živel spomin na tisti dan, ko je zvedel za njeno nesrečo. Vso zimo je opazoval, kako Sigrid skoraj do smrti žaluje za svojim mrtvim zaročencem — kaj več pa tedaj ni razumel. Potem je prišla tista nedelja pred spomladjo — stal je na mostovžu v Mandvikju in se jezil na ženske, ki jih ni bilo pričakati — na dvorišču so stali konji, osedlani za ježo v cerkev, in poleg njih konjarji, ki so bili že davno pripravljeni. Nazadnje se je razotogil in odšel čez dvorišče v žensko hišo. Sigrid je ležala še v postelji — začuden jo je vprašal, ali je bolna. Njegova žena je sedela na robu postelje — trepet je spreletel njen krotki uvel obraz, ko ga je pogledala: "Seveda je bolna, ubogi otrok — še bolj pa se, mislim, boji tega — kaj boste vi — ti in vaši sorodniki — rekli k temu?"

Sestra je glasno zavpila, se vrgla naprej, zagrebla glavo Halfridi v naročje in se je krčevito oklenila, objela vsakino s svojimi drobnimi, golimi rokami — Ta krik se je Simonu tako zarezal v srce, da mu je kri v žilah malodane oledenela. Njena bolečina, njena sramota, vse to ga je tako presunilo, da je ves otrpnil — nato pa se je ustrašil in oblihl ga je pot. Le kaj bo zdaj oče storil s Sigridjo?

Tako ga je bilo strah, ko je jahal po slabih, spomladanskih poteh proti domu na Raumarike, da se je nazadnje hlapec, ki ga je spremljal in se mu je komaj sanjalo, za kaj gre, začel norčevati, ker je moral tolikokrat razjahati in hoditi na stran. Sicer je bil že dolgo polnoleten in oženjen, če pa je pomislil na srečanje z očetom, ga je popadel tak strah, da ga je začelo zavijati po trebuhu.

Potem pa je oče komaj spregovoril besedico — A zrušil se je — kot posekano drevo. Še zdaj se včasih zgodi, da Simon napol v spanju zagleda pred seboj to podobo in se pri tisti priči spet čisto predrami. Oče, kakor je sedel tamkaj in omahoval sem in tja, z glavo sklonjeno globoko na prsi, poleg njega Gyrd, s komolcem oprt na naslonilo častnega sedeža, nekoliko bolj bled kot po navadi, s povešenimi očmi.

"Hvala Bogu, da ni bila tukaj, ko je to prišlo na dan. Kako prav je, da je pri tebi in Halfridi —," je dejal Gyrd, ko sta bila sama.

Samo tistikrat je Simon slišal, da je Gyrd nekaj rekel, iz česar bi človek mogel sklepati, da svoje žene ne ceni nad vse druge.

Na lastne oči je moral gledati, kako Gyrd tako rekoč vene in leze vase, odkar je poročen s Helgo Saksesovo.

Tiste čase, ko sta bila zaročena — Gyrd je bil zmeraj redkih besedi — a kadarkoli je videl svo-

jo nevesto, je dobil njegov obraz tako svetlo lep izraz, da je postal Simonu kar čudno pri srcu, kadar je pogledal brata. Helgo je že poprej nekoč videl, je pravil Gyrd Simonu, vendar ni nikdar z njo govoril in nikoli niti najmanj mislil na to, da bi mu sorodniki hoteli dati tako bogato in lepo nevesto —

Gyrd Darreja posebno lepo to v mladosti je Simon občutil skoroda kot nekaj častnega zase. Bil je lep na čudno privlačen način — zdelo se je, kot bi moral vsi ljudje razumeti, da je v tem nežnem in molčečem mladeniču dobrota, plemenito mišljenje pa pogumno in zlahtno srce. Nato so ga poročili s Helgo Saksesovo — in potem se je zdelo, da je zanj vse končano —

Malobeseden je bil že od nekdaj — a brata sta zmeraj tičala skupaj in za Simona ni bilo težko, govoriti za oba. Simon je bil zgovoren, veljal je za bistro glavo, bil je priljuden — za pijačo in šalo, za lov in zabavo, za vsakovrstna mladostna razveseljevanja je imel Simon prijateljev na kupe in vsi so mu bili enako ljubi in bližnji. Starejši brat je bil povsod zraven — govoril je malo, imel pa je lep, resen smehljaj, in redke besede, ki jih je spregovoril, so mnogo zalegle —

Zdaj je Gyrd Andresson molčal kot zaklenjena skrinja.

Ko je Simon tistega poletja prišel domov in očetu povedal, da sta se s Kristino sporazumela v želji, naj se dogovor razdri — je vedel, da je Gyrd spoznal večji del vzrokov, ki so tičali za tem. Da Simon ljubi svojo nevesto, da je odstopil od svoje pravice iz kakšnega posebnega razloga in da je zaradi tega in takšnega razloga v svojo notranjost kakor raztrgan od bolečine in srda. Gyrd je očetu na tihem svetoval, naj pusti to stvar vnevar. Toda Simonu še z besedi — nikdar ni omenil, kaj mu je znano. In Simonu se je zdelo, ako bi sploh mogel imeti brata še rajši, kot ga je že imel vse svoje življenje, bi ga moral imeti le zaradi njegove molččnosti —

Simon je hotel biti vesel in svez, ko je jezdil proti domu. Po vsej poti skozi dolino je obiskoval prijatelje, jih pozdravljal, veselo popival — in prijatelji so sedelali konje in ga spremljali do

sosrednega dvora, kjer so živeli drugi prijatelji. Tako prijetno in lepo je bilo jahati v tem času zmrzline brez snega.

Zadnji kos poti je jahal v mraku. Dobra volja od popivanja se mu je izkadila. Njegovi hlapci so bili prešerni in glasni — gospodarja pa sta minila šala in smeh — čutil se je pač trudnega.

Nato je bil doma. Andres je stopical za očetom, kamorkoli je šel in kjerkoli je stal. Ulvihlil se je smukala okoli torbe na sedlu — če ji ni prinesel kakšnih darov. Arngjerd je prinesla piva in nekaj prigrizka, žena je sedla k njemu ter medtem, ko je jedel, pripovedovala in spraševala po novicah. Ko so otroci odšli spat, na kolena, ji sporočil pozdrave in začel praviti o sorodnikih in znanih.

Čutil je, da bi bilo sramotno in moža nevredno, ako ne bi bil zadovoljen, da se mu tako dobro si je Simon posadil Ramborgo godi.

Naslednjega dne — Simon je sedel v Saemundovi sobi — je vstopila Arngjerd in mu prinesla nekaj za pod zob. Misli si je, da bo najbolje, ako se z njo pogovori o snubcu, dokler sta sama, in tako je povedal hčeri o svojem razgovoru z eikenskimi možmi.

Na sliki vidimo Frances Orth v novi uniformi prostovoljk pri ameriškem Rdečem križu. Obleka je volnena in je sivo-modre barve.

Seveda, lepa res ni, je pomislil oče — ogledoval je mladeniča, ki je stala pred njim. Čokata in široka s kratkim, robatim in bledim obrazom; sivo rumeni lasje so bili neenakomerno zbledeli; v dveh debelih kitah so ji padali čez hrbet, spredaj nad čelom pa so bili predenasti in so ji silili v oči — zato je imela navado, da jih je nenehoma gladila nazaj —

"Uredite to po svoji volji, oče," je rekla mirno, ko je končal. "No, saj vem, da si dober otrok, toda kaj misliš ti sama o tem?"

"Jaz?" Nič ne mislim. Odločite sami, dragi oče."

"Takale je ta stvar, Arngjerd — privoščil bi ti, da bi poprej preživela še nekaj svobodnih let — brez otroške nadloge, brez skrbi in odgovornosti, brez vsega, kar doleti ženske, kakor hitro so poročene. Ampak mislim sem si — morda hrepeniš po tem, da bi bila na svojem kot samostojna žena —?"

"Za stran mene se nič ne mudi," je rekla deklica in se malce nasmehnila.

"To veš, ako bi se poročila na Eiken, bi imela v neposredni bližini svoje bogate sorodnike — če nimaš brata ne sestre, gole tvoje so pete" — videl je, kako

se je v Arngjerdinih očeh pritaleno zabliskalo in kako se je skrivoma nasmehnila: "V mističnih imam Gyrd, tvojega strica," je rekel hitro, nekoliko v zadregi.

"O, razumem, moje sorodnice Helge nimate v mislih —," nato sta se oba zasmejala.

Simonu je postalo kar toplo pri srcu iz hvalečnosti do Boga, do Device Marije in do Halfrida, ki ga je pregovorila, da je priznal svojo hčer. Kadar sta se z Arngjerdjo tako smejala, ni potreboval nobenega drugega dokaza za svoje očetovstvo.

Dvignil se je, ji stregel nekoliko pri srcu iz hvalečnosti do Boga, do Device Marije in do Halfrida, ki ga je pregovorila, da je priznal svojo hčer. Kadar sta se z Arngjerdjo tako smejala, ni potreboval nobenega drugega dokaza za svoje očetovstvo.

"Pač, Všeč mi je, čeprav sem ga le malokdaj videla — sicer pa človek ne sme poslušati vsega, kar ljudje govorijo —. A o tem odločajte sami, oče —"

"Potem bo tako, kot sem rekel. Aasmund in Grunde lahko še nekaj časa potrpi, da se bo videlo, ali bosta istega mnenja, ko boš nekoliko starejša —. Sicer pa veš, hčerka moja, da smeš sama odločiti o svoji poroki, v kolikor si dovolj razumna, da moreš presoditi, kaj je najboljše zate. In glavo imaš na pravem koncu, Arngjerd —"

Objel jo je. Zardela je, ko jo

je oče poljubil — in Simon se je spomnil, da je pač minilo že leto in dan, odkar je bil to zadnji storil. Sicer pa ni bil izmed tistih moških, ki se pri belem dnevu ne upajo dotekniti svoje žene ali se poigrati z otroki. A to je bilo vselej nekako v šali — in Arngjerd —. Iznemada je začutil, da je ta mlada hčerka nemara edini človek na Formu, s katerim je semtertja spregovoril kakšno resno besedo —

Šel je na drugo stran sobe in potegnil veho iz linice v južni steni. Skozi to malo odprtino je videl po vsej dolini. Veter je pihal od juga in dalje spodaj v dolini, kjer so se stikale gore in

DR. WILLIAM F. URANKAR

362 E. 156. St.

(corner Ridpath Ave.)

IVanhoe 5311

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohistvo in vse potrebščine

za dom

6612 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

Imenik raznih društev

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV.

ST. 138. C. K. of OHIO

Predsednik Jos. Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni tajnik John Hrovat ml., 6711 Edna Ave., zapisnikar in tajnik bolniškega oddelka Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blaginjak Frank Turek. Nadzorniki: Geo. Turek, Jos. Kostanjsek, Jos. Paklj. Vratar Anton Gregorac. Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

SKUPNA DRUŠTVA FARE

SV. VIDA

Predsednik Louis Erste, 6205 Whitier Ave.; podpredsednik John Meile, tajnik Joseph Repar, 1101 E. 66. St.; blaginjak Frank Svegel, zapisnikarica Mary Otčenar, nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Frances Kure, Frank Skerl. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida. Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo dva ali tri zastopnike in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se vpljudno prosi, da se redno udeležujejo seji in sprotično c njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA

ST. 25 KSKJ.

Predsednik Anton Surniša, Sr., podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blaginjak Louis Kraje; za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesčni assessment se začne pobirati 1:00, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice ob 16. do 60. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$5000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kar to in ravna naj se po pravilih Jednote.

SLOVENSKO ŽENSKO PODPORN

DRUŠTVO SRCA MARJE (stare)

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., telefon EN 0729; blaginjakarka Catherine Perme, finančna tajnica Mary Bradáč, odbornice: Mary Skulj, Anna Erbeničnik, nadzornice: Louise Pisk, Genovefa Zupan, Jennie Brodnik; rediteljica Frances Kasunic, bolniška nadzornica Louise Pisk, zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Mary Frisov, Mary Tekavec; za klub društev: SND in konferenco SND Mary Stanonik; društveni zdravniki: dr. Seliskar, st., dr. Seliskar, ml., dr. Perme, dr. Oman, dr. Perko, dr. Opaškar. Društvo zboruje v stari šoli sv. Vida vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Članice se sprejemajo v društvo do 40. leta.

DR. PRESV. SRCA JEZUCOVEGA

Predsednik John Levstik, 646 East 115th St., podpredsednik Anton Hlapš, 1082 E. 72nd St.; tajnik Leo vak, 7610 Lockyear Ave.; blaginjak Andrej Tekavec, 1023 E. 72nd Pl., zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. 60th St. Nadzorniki: Frank A. Turek, Frank Petkovšek in Steve F. Pirnat. Vratar Matvž Debevc. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Zastopniki za Klub društev fare sv. Vida: Andrej Tekavec in Frank Petkovšek. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu ob 1. uri popoldne v dvorani št. 2. V društvo se sprejemajo člani ob 16. do 45. leta.

DRUŠTVO SV. NEŽE, ST. 139.

C. K. of O.

Predsednica Mary Ivanc, podpredsednica Frances Baraga, tajnica Jennie M. Yeltz, 1267 E. 169. St.; zapisnikarica Louisa Pisk, blaginjakarka Katie Perme, vratarica Frances Kasunic, nadzornice: Mary Skulj, Ana Godlar, Margaret Tomažin; duhovni vodja msgr. B. J. Fonikvar; zdravnik dr. M. J. Seliskar. Seje se vršijo v stari šoli sv. Vida vsako tretjo sredo v mesecu zvečer ob osmih.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jap Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši šteti in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate s dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet

Previdni in gospodarski ljudje vedno najprej pogledajo

OGLASE

Ameriški Domovini in potem gredo kupovat k trgovcu, ki v tem listu oglašuje.

Trgovci, zavedajte se nakupovalne moči slovenskega naroda in oglašujte svoje blago

AMERIŠKI DOMOVINI

Izplačalo se vam bo!

